

LIBRISWe know
books

GARY SHTEYNGART, scriitor american, s-a născut în 1972 în Uniunea Sovietică, într-o familie de evrei. Deși a emigrat în Statele Unite în 1979, nu a scăpat de accentul rusesc puternic până la vârsta de 14 ani. Romanele lui, aproape toate satire, au fost traduse în peste 25 de limbi și s-au bucurat de aprecierea criticilor, fiind recompensate cu numeroase premii, printre care Stephen Crane Award for First Fiction, National Jewish Book Award for Fiction și Bollinger Everyman Wodehouse Prize.

MARIA ILARIA DOSEI este filolog, absolventă a Facultății de Litere și Științe din cadrul Universității Petrol-Gaze Ploiești, precum și traducător literar certificat de Ministerul Cultelor și Culturii din anul 2009. Printre autorii traduși se numără Mitch Albom, Walter Tevis, Lidia Maksymowicz și Paolo Rodari.

GARY SHTEYNGART**O SUPER
TRISTĂ ȘI
ADEVĂRATĂ
POVESTE
DE IUBIRE**

Traducere din engleză și note de
MARIA ILARIA DOSEI

CURTEA VECH E

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SHTEYNGART, GARY

O super tristă și adevărată poveste de iubire / Gary Shteyngart ; trad. din engleză și
note de Maria Ilaria Dosei. - București : Curtea Veche Publishing, 2022

ISBN 978-606-44-1372-7

I. Dosei, Maria Ilaria (trad. ; note)

821.111

ISBN epub 978-606-44-1390-1
Carte publicată și în ediție digitală

Redactor: Andreea Florescu
Corector: Ilinca Gângă
Tehnoredactor: Dana Ionașcu
Copertă: Gabi Toma

Colecție coordonată de Luana Schidu

CURTEA VECHÉ PUBLISHING
str. Aurel Vlaicu nr. 35, București, 020091
redacție: 0744 55 47 63
distribuție: 021 260 22 87, 021 222 25 36, 0744 36 97 21
fax: 021 223 16 88
redactie@curteaveche.ro
comenzi@curteaveche.ro
curteaveche.ro

GARY SHTEYNGART
Super Sad True Love Story

Copyright © 2010 by Gary Shteyngart
This edition published by arrangement with Random House,
an imprint and division of Penguin Random House LLC.
All rights reserved.

© CURTEA VECHÉ PUBLISHING, 2022
pentru prezenta versiune în limba română

FII BĂRBAT!

EXTRAS DIN JURNALUL LUI LENNY ABRAMOV

1 IUNIE

Roma – New York

Dragul meu jurnal,

Astăzi am luat o decizie de extremă importanță: *eu nu o să mor niciodată.*

Alții vor muri în jurul meu. Reduși la nimic. Nu va rămâne nici urmă din personalitatea lor. Întrerupătorul se va stinge. Existența lor, întregul ființei lor, va fi marcată de pietre funere din marmură lucioasă, inscripționate cu vorbe goale („a strălucit ca o stea“, „nu te vom uita nicicând“, „îi plăcea jazzul“), care se vor pierde și ele, luate de puhoi, ori făcute bucăți de niște curcani ai viitorului modificați genetic.

Nu-i asculta când îți spun că viața e o călătorie. Călătoria te duce undeva. Călătorie e când iau metroul 6 să mă întâlnesc cu asistentul social. Când îl implor pe pilotul acestui șubred avion UnitedContinentalDeltamerican, care tocmai își croiește drum

peste Atlantic, să se întoarcă, să meargă înapoi direct la Roma, în brațele capricioasei Eunice Park, *asta* este o călătorie.

Dar, stai. Mai e ceva, nu? Moștenirea noastră. Nu murim atâta vreme cât progenitura noastră trăiește! Ritul continuității biologice, cârlionții ca de tirbușon ai mamei, buza de jos a bunicului, *ah buh-lieve thuh chil'ren ah our future*¹, și închei citatul din piesa numărul nouă, „The Greatest Love of All“, de pe primul LP omonim al divei anilor '80, Whitney Houston.

O idioțenie absurdă. Copiii reprezintă viitorul în cel mai limitat, tranzitiv dintre moduri. Sunt viitorul, da, până mor și ei. Următorul vers al cântecului, *Teach them well and let them lead the way*², încurajează adultul să renunțe la sine de dragul generațiilor viitoare. Să luăm drept exemplu fraza „trăiesc pentru copiii mei“. E ca și cum ai recunoaște că ești deja mort și că viața ta, din toate punctele practice de vedere, s-a încheiat. Mai corect ar fi „mor pentru copii mei încet, dar sigur“.

Dar să vedem cum sunt copiii noștri. Adorabili și neviciați cât sunt mici, orbi la natura lor muritoare, rostogolindu-se, exact ca Eunice Park, în iarba-naltă, cu picioarelor lor de alabastru, pui de căprioară, pui drăguți de căprioară, scânteietori în plasticitatea lor visătoare, una cu realitatea simplă a lumii lor exterioare.

Apoi, peste aproape un veac scurt, îi regăsești salivând pe o biată infirmieră mexicană, într-o casă de bătrâni din Arizona.

Reduși la nimic. Știai că fiecare moarte naturală, pașnică, la vârsta de optzeci și unu de ani, reprezintă o tragedie fără egal?

¹ Cred că viitorul sunt copiii noștri.

² „Crește-i cum se cuvine și lasă-i să ne arate calea.“

Oameni, indivizi – *americani*, dacă așa percepi mai bine strîngerea – cad zi de zi pe câmpul de bătălie, cu fața în jos, fără să se mai ridice vreodată. Încetează să mai existe. Și vorbim de personalități complexe, de cortexuri cerebrale ce sclipesc de lumi plutitoare, de universuri care i-ar fi uluit pe strămoșii noștri păstori, mâncători de smochine, viețuitoare analoage. Oamenii aceștia sunt zeități minore, receptacule de iubire, dătători de viață, genii necunoscute, zei manufacturieri care se trezesc la 6:15 dimineața să pună ibricul pe foc rostind rugăciuni tăcute ca să trăiască pentru a mai vedea o zi și încă una, să apuce să o vadă pe Sarah absolventă și apoi...

Reduși la nimic.

Dar nu și eu, dragul meu jurnal. Jurnal norocos ce ești. Jurnal nevrednic. Începând de azi, tu vei porni în cea mai mare aventură întreprinsă vreodată de un bărbat anxios, 1,75 metri înălțime, 72 de kilograme și un indice de masă corporală cam periculos, de 23,9. De ce „începând de azi“? Pentru că ieri am întâlnit-o pe Eunice Park, iar ea mă va susține întotdeauna. Uită-te bine la mine, jurnalule. Ce vezi? Un tip banal, cu o față cenușie de navă de război scufundată, ochii umezi și curioși, frunte uriașă și lucioasă pe care o duzină de oameni ai peșterilor ar fi putut picta ceva frumos, un nas ca o seceră cocoțat deasupra unei guri mici și încrețite, iar din spate, o chelie în expansiune, a cărei formă reproduce perfect marele stat Ohio, inclusiv capitala, Columbus, marcată de o aluniță maro-închis. *Banal*. Banalitatea este blestemul meu, în toate privințele. Un corp așa și-așa într-o lume în care mi-ar trebui unul extraordinar. Un corp cu vârsta cronologică de treizeci și nouă de ani, deja

copleșit de prea mult colesterol LDL, de prea mulți hormoni ACTH, de prea multe chestii care condamnă inima, distrug ficatul și fac praf orice speranță. Acum o săptămână, înainte să-mi dea Eunice un motiv să trăiesc, nici nu m-ai fi observat, jurnalule. Acum o săptămână nu existam. Acum o săptămână, la un restaurant din Torino, am abordat un potențial client, un tip atrăgător, clasic, cu Valoare Netă Ridicată. Și-a ridicat ochii din farfuria lui rece de *bollito misto* privind direct prin mine, apoi și i-a plecat la loc spre tocana sa, în care făceau amor șapte tipuri de carne și alte șapte de legume, și a privit *iar* prin mine – mi-e clar că trebuie mai întâi să trag o săgeată în flăcări într-un elan dansator, ori să-mi iau un șut în testicule de la un șef de stat ca să mă remarce vreun membru al societății bune.

Cu toate acestea, Lenny Abramov, umilul scriitor de jurnale, această mică non-entitate, va trăi veșnic. Tehnologia e aproape gata. Iar eu, în calitate de coordonator (gradul G) însărcinat cu Sensibilizarea Iubitorilor de Viață al Diviziei Serviciilor Post-Umane de la Corporația Staatling-Wapachung, voi fi primul care se va bucura de ea. Tot ce trebuie să fac este să fiu bun și să cred în mine. Tot ce trebuie să fac este să stau departe de grăsimile nesaturate și de băutură. Tot ce trebuie să fac este să beau mult ceai verde și apă alcalinizată și să-mi încredințez genomul persoanelor potrivite. Va trebui să-mi reconstruiesc ficatul făcut terci, să-mi umplu întregul sistem circulator cu „sânge inteligent” și să găsec un loc sigur și cald (dar nu prea cald) unde să-mi petrec anotimpurile furioase și holocausturile. Iar când Pământul va expira, așa cum sunt sigur că se va întâmpla, îl voi părăsi pentru un Pământ nou, mai verde, dar

cu mai puțini alergeni și, în floarea inteligenței mele, peste vreo zece³² ani, când universul nostru va decide să se strângă în sine, personalitatea mea va sări printr-o gaură neagră și va naviga într-o dimensiune a minunilor de neimaginat, unde lucrurile care m-au susținut pe Pământ 1.0 – *tortelli lucchesi*, înghețata de fistic, primele melodii ale celor de la Velvet Underground, pielea netedă și bronzată trasă pe arhitectura barocă și moale a feselor de douăzeci și ceva de ani – vor părea la fel de rizibile și de infantile ca piesele de Lego, ca laptele praf pentru copii, ca un joc de „Simon spune”³.

Exact: eu nu o să mor niciodată, *caro diario*⁴. Niciodată, niciodată, niciodată. Și dacă ai vreun dubiu, du-te dracului.

Ieri a fost ultima mea zi la Roma. M-am sculat pe la 11, am băut un caffè macchiato la barul care vinde cele mai bune cornuri cu miere, copilul vecinului, zece ani, antiamerican, strigându-mi de la fereastră *No global! No way!*⁵, sugrumat de prosopul moale și cald al vinovăției pentru că nu m-am ocupat de nicio treabă de ultim moment, ăppăratul meu bâzâie de contacte, date, poze, proiecții, hărți, intrări, sunete, furie. Încă o zi de început de vară colindând, destinul meu încredințat străzilor care mă strâng în eterna lor îmbrățișare caldă ca de cuptor.

³ Joc pentru copii în care unul dintre participanți își asumă rolul lui Simon, provocându-i pe ceilalți să facă ce li se spune (sari de trei ori, scoate limba etc.).

⁴ Dragă jurnalule (it.).

⁵ Nu globalizării, exclus!

Am sfârșit unde sfârșesc întotdeauna. Lângă cea mai frumoasă clădire din toată Europa. Panteonul. Proporțiile ideale ale rotondei, greutatea cupolei înălțată deasupra umerilor, suspendată în aer cu o precizie matematică aproape chirurgicală, oculusul care lasă ploaia și lumina arzătoare a soarelui roman să pătrundă, răcoarea și umbra care totuși predomină. Nimic nu poate afecta măreția Panteonului! Nici brizbrizurile religioase (oficial, este o biserică). Nici americanii umflați, dispuși să-și cheltuiască și ultimul euro, care caută un adăpost gras sub portic. Nici italienii zilelor noastre, plini de sfadă pe dinăuntru, lingușitori pe-afară, băieți căutători de găuri de fată, motoretele care zumzăie sub picioarele păroase, familiile multigeneraționale pulsând de viață acneică. Nu, acesta este cel mai glorios monument funerar construit vreodată de rasa omenească. Când voi supraviețui sfârșitului Pământului și voi părăsi pântecul său familiar, voi lua cu mine amintirea acestei clădiri. O voi codifica sub formă de șiruri de 0 și 1 și-o voi transmite în tot universul. Priviți ce-a modelat mâna omului primitiv! Iată întâia dovadă a dorinței sale de nemurire, a disciplinei sale, a altruismului său.

Ultima mea zi la Roma. Mi-am băut ceașca de macchiato. Mi-am cumpărat un deodorant scump, anticipând, poate, iubire. Am tras un pui de somn de trei ore, puțin onanist, în ridicola strălucire a apartamentului meu înăbușit de soare. Apoi, la o petrecere organizată de prietena mea, Fabrizia, am întâlnit-o pe Eunice...

Nu, stai. N-a fost chiar așa. Cronologia evenimentelor nu e corectă. Te mint, jurnalule. Abia am ajuns la pagina cinci și deja te mint. S-a-ntâmplat ceva groaznic înainte de petrecerea

organizată de Fabrizia. Atât de groaznic, încât nu vreau să scriu despre asta. Vreau să fiu un jurnal *optimist*.

M-am dus la Ambasada Statelor Unite ale Americii.

N-a fost ideea mea să merg acolo. Unul dintre prietenii mei, Sandi, mi-a zis că, dacă stai peste două sute cincizeci de zile în străinătate și nu te înregistrezi la „Bine ai revenit, pretene“, programul oficial de repatriere a cetățenilor Statelor Unite, te pot aresta pentru răzvrătire direct de pe aeroportul JFK și te pot trimite la un „centru securizat de verificări“ – ce-o mai fi și asta – din nordul statului.

Acum, Sandi știe *tot* – lucrează în lumea modei –, așa că am decis să-i urmez sfatul, exprimat pe un ton vivace, cofeinizat, și-am pornit-o spre Via Veneto, unde, în spatele unui șanț de apărare recent construit, se ridică în toată gloria clădirea crem a ambasadei națiunii noastre. Nu pentru multă vreme, ar trebui să adaug. După spusele lui Sandi, Departamentul de Stat, aflat în criză de fonduri, tocmai a vândut totul companiei petroliere de stat norvegiene, StatoilHydro; când am ajuns eu în Via Veneto, copacii și arbuștii uriașului complex fuseseră modelați în forme înalte și agnostice pentru a fi pe placul noilor proprietari. Perimetrul era păzit de dube blindate, iar zgomotul tocătoarelor de hârtie răzbătea până afară.

La vize, coada era minusculă. Doar câțiva albanezi, dintre cei mai triști și mai amărăți, mai doreau să emigreze în State, dar și ei erau descurajați de un afiș care înfățișa o vidră mică și curajoasă, cu un sombrero pe cap, încercând să sară într-o șalupă înghesuită. „Barca este plină, *amigo*“, spunea sloganul de deasupra.

Dintr-un chioșc de pază improvizat, un bărbat mai în vârstă urla incomprehensibil la mine din spatele unui geam de plexiglas în timp ce eu fluturam pașaportul la el. O filipineză competentă, indispensabilă pe aceste meleaguri, s-a materializat în cele din urmă și m-a chemat cu un gest din mână, pe un hol plin de hărmălaie, spre ceea ce părea a fi o copie sărăcăcioasă a unei săli de clasă dintr-un liceu de stat, dichisită în stilul „Bine ai revenit, pretene“. Aici, vidra mexicană din campania „Barca e plină“ fusese americanizată (pălăria sombrero fusese înlocuită cu o bandană roșu-alb-albastru legată în jurul gâtului micuț și hirsut) și cocoțată pe un cal cu aspect caraghios. Galopau împreună către un soare arzător, cel mai probabil asiatic.

Vreo jumătate de duzină de concetățeni de-ai mei stăteau în spatele birourilor lor roase, mormăind încet în ăppărățele lor. O cască de ureche zăcea pe un scaun gol, alături de un indicator pe care scria: INTRODUCEȚI CASCA DE URECHE ÎN URECHE, AȘEZAȚI ĂPPĂRĂTUL DVS. PE BIROU ȘI DEZACTIVAȚI TOATE SETĂRILE DE SIGURANȚĂ. Am făcut după cum mi s-a cerut. În ureche mi-a răsunat versiunea electronică a piesei „Pink Houses“ a lui John Cougar Mellencamp („Ain't that America somethin' to see, baby!“⁶), apoi pe ecranul ăppărățului meu a apărut versiunea pixelată a vidrei curajoase. Purta pe spate sigla AAR, care s-a dizolvat sclipicios, formând cuvintele Autoritatea Americană pentru Restaurare.

Vidra s-a ridicat pe picioarele din spate și s-a șters demonstrativ de praf.

⁶ „Iubito, nu-i așa că America e ceva de neratat?“

– Sal'tare, pretene! a spus vocea electronică pe un ton adorabil, de circar. Eu sunt Vidra Jeffrey. Pun *pariu* că vom deveni prieteni!

M-a copleșit un sentiment de pierdere, de singurărate.

– Bună, am răspuns. Bună, Jeffrey.

– Sal'tare ție, a spus vidra. Îți voi pune câteva întrebări simple, doar în scopuri statistice. Dacă nu vrei să răspunzi la o întrebare, este suficient să spui „nu vreau să răspund la întrebare“. Nu uita, sunt aici să te ajut! Bine, atunci. Să începem cu chestiuni simple. Nume și CNP?

Am privit în jur. Oamenii șușoteau aprins cu vidrele lor.

– Leonard sau Lenny Abramov, am șoptit, continuând cu CNP-ul.

– Bună, Leonard sau Lenny Abramov, 205-32-8714. În numele Autorității Americane pentru Restaurare, aș dori să-ți urez un călduros bine ai revenit în *noile* State Unite ale Americii. Fiți pe fază, oameni buni! Pentru că nimic nu ne mai poate opri acum!

În ureche mi-a bubuit refrenul șlagărului disco „Ain't No Stoppin' Us Now“⁷ al duoului McFadden & Whitehead.

– Spune-mi, Lenny. Din ce motiv ai plecat din patrie? Interes de serviciu sau turism?

– Serviciu, am spus.

– Și cu ce te *ocupi*, Leonard sau Lenny Abramov?

– Ăăă, Extinderea vieții pe termen nelimitat.

– Ai spus Inventarea vieții pe termen efeminat. Corect?

– Extinderea vieții pe termen nelimitat, am spus.

⁷ „Nimic nu ne mai poate opri acum.“

– Câte Credite ai, Leonard sau Lenny, din totalul de o mie șase sute?

– O mie cinci sute douăzeci.

– Asta e grozav. Te pricepi să strângi bănuși. Ai bani în bancă, lucrezi la „Inventarea vieții pe termen efeminat“. Mi-a mai rămas *doar* să te întreb dacă ești membru al Partidului Bipartit. Și, dacă da, ai fi de acord să primești pe ăppărat emisiunea noastră săptămânală „Ain't No Stoppin' Us Now!“? Conține tot felul de sfaturi grozave pentru a te readapta la viața din noile State Unite și pentru cum să-ți investești banii.

– Nu sunt bipartit, dar, da, aș dori să primesc emisiunea voastră, am spus, încercând să împac și capra, și varza.

– Excelent! Te-am adăugat în lista noastră. Spune-mi, Leonard sau Lenny, ai întâlnit *străini* de treabă în timpul șederii tale peste hotare?

– Da, am spus.

– Ce fel de străini?

– Câțiva italieni.

– Ai spus „kenyeni“.

– Câțiva italieni, am spus.

– Ai spus „kenyeni“, a insistat vidra. Știi, americanii se simt singuri când pleacă peste hotare. Așa se întâmplă mereu! De aceea eu nu părăsesc niciodată pârâul în care m-am născut. Ce rost are? Spune-mi, în scopuri statistice, ai întreținut relații fizice intime cu vreo persoană non-americană în timpul șederii tale?

M-am holbat îndelung la vidră, cu mâinile tremurându-mi pe sub birou. Îi întrebă pe toți asta? Nu voiam să sfârșesc în

vreun „centru securizat de verificări“ din nordul statului doar pentru că m-am cățarat pe Fabrizia în încercarea de a-mi îneca în ea sentimentul de singurătate și inferioritate.

– Da, am spus. Cu una singură. Am făcut-o de vreo două ori.

– Numele și prenumele persoanei non-americană. Mai întâi numele, te rog.

Îl auzeam pe tipul aflat la câteva birouri în fața mea, cu chipul pătrat de englezoi ascuns parțial de o coamă deasă, șoptind nume italienești în ăppăratul său.

– Aștept, Leonard sau Lenny, spuse vidra.

– DeSalva Fabrizia, am murmurat.

– Ai spus DeSalva...

Dar tocmai atunci vidra s-a blocat la jumătatea numelui, iar ăppăratul meu a început să scoată zgomote de „gândire intensă“, o rotiță se învârtea disperată în interiorul carcasei de plastic dur, circuitele vechi fiind suprasolicitate de vidră și de bufoneriile ei. Pe ecran mi-a apărut mesajul ERROR CODE IT/FC-GS/FLAG. M-am ridicat și m-am dus înapoi la chioșcul paznicului de afară.

– Nu vă supărați, am spus, aplecându-mă spre decupătura ghișeului. Mi s-a blocat ăppăratul. N-a mai vorbit vidra cu mine. O puteți chema pe filipineza aceea de treabă?

Bătrâna creatură care gestiona postul a croncănit ceva incomprehensibil, făcând să-i tremure reverele de la cămașa cu stele și dungi. Am priceput doar „așteaptă“ și „reprezentant service“.

A trecut o oră în metronomul birocratic. Niște hamali au scos din clădire o statuie de aur, de dimensiunile unui om, a

vulturului nostru național E Pluribus Unum și o masă fără trei picioare. În cele din urmă, o femeie caucaziană, mai în vârstă, încălțată cu niște pantofi ortopedici enormi, și-a croit drum de-a lungul holului. Avea un magnific nas tripartit, mai roman decât orice proboscidă crescută vreodată pe malurile Tibrului, și genul de ochelari supradimensionați de culoare rozalie, pe care eu îi asociez cu bunătatea sufletească și o sănătate mintală progresivă. Buzele subțiri tremurau din pricina contactului zilnic cu viața, iar în lobii urechilor purta niște cercuri de argint un pic cam prea mari.

După mină și înfățișare, îmi amintea de Nettie Fine, o doamnă pe care n-o mai văzusem de la terminarea liceului. Ea a fost prima persoană care i-a întâmpinat pe părinții mei la aeroport; veniseră în Statele Unite cu avionul de la Moscova, în urmă cu patru decenii, pe urmele dolarilor și ale lui Dumnezeu. Era tânăra lor mămică americană, voluntară la sinagogă, responsabilă cu platourile de latkes, organizatoare de lecții de engleză, donatoare de mobilă veche. În realitate, soțul lui Nettie lucrase la Departamentul de Stat din D.C. Și mai în realitate, înainte să plec la Roma, mama îmi spusese că era delegat într-o anumită capitală europeană...

– Doamna Fine? am spus. Cu respect, sunteți Nettie Fine?

Cu respect? Fusesem educat să o venerez, dar îmi era frică de Nettie Fine. Îmi văzuse familia în cele mai jenate, mai sărace, mai pline de slăbiciune circumstanțe – când au emigrat în Statele Unite, părinții mei aveau, la propriu, o singură pereche de chiloți, una pentru amândoi. Dar această femeie, pasăre blândă, nu-mi demonstrase decât iubire necondiționată, genul

de iubire care m-a copleșit în valuri, lăsându-mă slăbit și epuizat, în luptă cu un curent submarin a cărui sursă n-o puteam identifica. Curând, brațele ei mă strângeau, iar ea mă certa că de ce n-am venit s-o vizitez mai devreme și de ce arăt așa îmbătrânit dintr-odată („Dar am aproape patruzeci de ani, doamnă Fine“, „Oh, ce repede zboară timpul, Leonard!“) laolaltă cu alte exemple de crize isterice de fericire tipic evreiești.

S-a dovedit că lucra pentru Departamentul de Stat ca prestator de servicii, punea și ea umărul la programul „Bine ai revenit, pretenie“.

– Dar nu mă-nțelege greșit, a spus, mă ocup doar de asistență clienți. Eu ofer răspunsuri, nu iau pe nimeni la întrebări. Cu asta se ocupă Autoritatea Americană pentru Restaurare.

Apoi, aplecându-se spre mine, cu voce joasă și respirația cu damf de anghinare:

– Oh, ce s-a întâmplat cu noi, Lenny? Îmi pun niște rapoarte pe birou de-mi vine să lăcrimez. Chinezii și europenii vor să se rupă de noi. Nu sunt sigură ce-nseamnă asta, dar sigur nu e de bine. Și îi vom deporta pe toți imigranții noștri cu Credit mic. Și tinerii noștri, săracii, masacrați în Venezuela. De data asta mă tem că nu mai scăpăm basma curată!

– Nu, o să fie bine, doamnă Fine, am spus. America e încă una singură.

– Și șmecherul acela de Rubenstein. Îți vine să crezi că e unul de-ai noștri?

– Unul de-ai noștri?

Șoaptă abia auzită:

– *Evreu.*

– Părinților mei chiar le place Rubenstein, am spus, referindu-mă la imperiosul, dar nefericitul nostru Ministru al Apărării. Stau în casă și se uită la FoxLiberty-Prime și FoxLiberty-Ultra cât e ziua de lungă.

Doamna Fine a afișat o expresie dezgustată.

Îi ajutase pe părinții mei să devină parte din continuumul american, îi învățase să facă gargară, să-și spele petele de transpirație, dar conservatorismul lor înnăscut de evrei sovietici o dezgustase în cele din urmă.

Mă cunoștea de când mă născusem, pe vremea când *mishpocheh*⁸ Abramov locuia în Queens, într-un apartament înghesuit, cu grădină, care acum stârnește doar nostalgie, dar care trebuie să fi fost un loc meschin și trist. Tatăl meu era om de serviciu la un laborator guvernamental din Long Island, o slujbă care ne-a ținut în Spam în primii zece ani din viața mea. Mama a sărbătorit venirea mea pe lume cu o avansare, de la funcționară/dactilografă la secretară la sindicatul de credit unde muncea sârguincios, fără să știe o iotă de engleză, și, uite-așa, ne-am trezit, dintr-odată, pe cale să facem parte din clasa medie de jos. Pe vremea aceea, părinții mei mă plimbau cu mașina lor, un Chevrolet Malibu Classic ruginit, prin cartiere mai sărace decât al nostru, să râdem de oamenii ciocolatii și ciudați care lipăiau cu pas grăbit în sandalele lor, dar și să învățăm lecții importante despre ceea ce poate însemna eșecul în America. Adevărata ruptură dintre doamna Fine și familia mea a început după ce părinții mei i-au spus despre micile noastre escapade în Corona și în zonele mai sigure

⁸ Familie de evrei care include rudele îndepărtate.

din Bed-Stuy. Mi-i amintesc pe părinții mei căutând cuvântul „nemilos“ în dicționarul englez-rus, șocați că mama noastră americană putea să creadă așa ceva despre noi.

– Spune-mi tot! a zis Nettie Fine. Ce te-a adus aici, la Roma?

– Lucrez în domeniul economiei creative, am spus cu mândrie. Extinderea Vieții pe Termen Nelimitat. Îi vom ajuta pe oameni să găsească nemurirea. Caut europeni PVNR – adică Persoane cu Valoare Netă Ridicată –, ei vor fi clienții noștri. Le spunem „Iubitori de Viață“.

– Oh, vai! a făcut doamna Fine.

Era clar că nu înțelegea despre ce naiba vorbesc, dar această femeie, mama a trei băieți foarte politicoși, absolvenți de UPenn, nu știa decât să zâmbească și să încurajeze, să zâmbească și să încurajeze.

– Asta cu siguranță sună... într-un mare fel!

– Este într-un mare fel, am spus. Dar cred că am intrat un pic în bucluc.

I-am explicat problema de care m-am lovit la biroul „Bine ai revenit, pretene“.

– Poate vidra crede că m-am încurcat cu kenieni. Dar eu am spus „câțiva italieni“.

– Dă-mi ăppărătul tău, mi-a ordonat.

Și-a ridicat ochelarii de vedere, dezvăluind ridurile fine, de aproape-60-de-ani, care-i făceau chipul să arate exact așa cum îi fusese dat să arate din ziua în care se născuse: o mângâiere pentru toată lumea.

– ERROR CODE IT/FC-GS/FLAG, a oftat ea. Oh, prietene. Ai fost marcat.

– Dar de ce? am exclamat. Ce-am făcut?

– Șșșt, a spus ea. Lasă-mă să-ți resetez ăppăratul. Să încercăm iar „Bine ai revenit, pretene“.

Am făcut mai multe încercări, dar pe ecran continua să apară vidra înțepenită și mesajul de eroare.

– Când s-a întâmplat? Ce te-a întrebat chestia aia?

Am ezitat, simțindu-mă despuiat în fața salvatoarei native a familiei mele.

– Mi-a cerut numele italienei cu care am avut relații intime, am spus.

–Să o luăm de la început, pas cu pas, a spus Nettie, dispusă ca întotdeauna să rezolve problemele altora. Când te-a întrebat vidra dacă vrei să te abonezi la „Ain't No Stoppin' Us Now!“, ai acceptat?

– Da.

– Bun. Și câte Credite ai?

I-am spus câte.

– Bine. Nu mi-aș face griji. Dacă te opresc la JFK, tu dă-le datele mele și spune-le să mă contacteze *imediat*.

Și-a inserat coordonatele în ăppăratul meu. Când m-a îmbrățișat, am simțit că-mi tremură genunchii de frică.

– Oh, scumpule, a spus, iar o lacrimă caldă, tribală, s-a scurs de pe fața ei pe a mea. Nu-ți face griji. O să fie bine. Un bărbat ca tine. Economie creativă. Să sperăm doar că părinții tăi au Credit bun. Au venit până în America, și pentru ce? Pentru ce?

Dar eu îmi fac griji. Cum aș putea să nu? Marcat de o nenorocită de vidră! Isuse Hristoase. Mi-am instruit mîntea să se

relaxeze, să mă bucur de ultimele douăzeci și patru de ore din idilicul meu an european și, eventual, să mă îmbăt bine cu niște vin roșu acru de Montepulciano.

Ultima mea seară romană a început ca de obicei, jurnalule. Încă o orgie, cam fără chef, la Fabrizia, femeia cu care avusesem relații intime. M-am cam săturat de orgiile astea, dar nu de tot. Ca orice newyorkez, sunt o curvă imobiliară, ador apartamentele astea de sfârșit de secol XIX construite de torinezi, din Piazza Vittorio, imensă și plină de palmieri, cu vederi însorite spre dealurile Alban pictate în nuanțe de verde, în depărtare. În ultima mea seară la Fabrizia s-a prezentat obișnuita gașcă: oameni de patruzeci de ani, copii de bani gata, fiii și fiicele regizorilor de la Cinecittà, scenariști ocazionali pentru Rai (cândva principala preocupare de televiziune din Italia), în principiu cheltuitori ai averilor în declin ale părinților lor. Asta admir cel mai mult la generația tânără de italieni, decăderea lentă a ambiției, faptul că recunosc că tot ce-a fost mai bun se află undeva în trecutul îndepărtat. (Dacă Whitney Houston ar fi fost italiancă, ar fi cântat „Cred că viitorul sunt *părinții* noștri“.) Noi, americanii, avem multe de învățat din elegantul lor declin.

În preajma Fabriziei m-am simțit mereu timid. Știu că mă place doar pentru că sunt „diversionist“ și „amuzant“ (a se înțelege: semitic) și pentru că niciun bărbat de prin zonă nu i-a mai încălzit patul de ceva vreme. Dar acum că o vândusem vidrei de la Autoritatea Americană pentru Restaurare, mă îngrijora gândul că pe viitor ar putea suferi repercusiuni. Guvernul Italiei este ultimul din Europa de Vest care încă ne mai pupă în fund.